

▲ Paul Krugerstraat 1 in Arnhem.

Verlangen naar het Veluws groen van Diehl

Architect Willem Diehl trok aan het begin van de vorige eeuw alle registers open om van de Transvaalbuurt in Arnhem tussen Park Sonsbeek, station en de Apeldoornseweg een prachtige woonwijk voor de welgestelde klasse te maken.

Vooraf de hoekpanden gaf hij veel aandacht, zoals op Paul Krugerstraat 1 uit 1904 op de kruising met de Apeldoornseweg. Een zeshoekige toren domineert het straatbeeld als de uitkijkpost van een kasteel.

De Maatschappij tot Exploitatie van het Landgoed Sonsbeek gaf Diehl de opdracht tot de bouw van een rij woningen met karakter aan de Apeldoornseweg. Diehl woonde zelf in de buurt in een huis aan de Jacob Cremerstraat.

Op Paul Krugerstraat 1 was lange tijd Pension Bonaventura onder leiding van J.H. Debie gevestigd, zo blijkt uit oude adresboeken. In een ander deel van de markante villa woonde de eerste luitenant der rijdende artillerie Storm Buijsing.

Het huis heeft in de loop der tijden tal van verbouwingen ondergaan. „Aan de binnenzijde is helaas veel verloren gegaan”, zegt Mick Martens van TM2 Architecten. Hij broedt op een restauratie van het woonkasteel in opdracht van een belegger.

„De twee appartementen boven verkeren in een goede staat. Beneden is te groot voor een woning. Het is de bedoeling dat er vier wooneenheden van worden gemaakt.”

Diehl liet de kozijnen van het huis schilderen in een variant van de kleur groen, met een zweem van blauw erin. „Alles is overgeschilderd in wit”, aldus

Verliefd op Arnhem

Wekelijks tekent Dick Caderius van Veen een pand met een verleden. Harry van der Ploeg zorgt voor de historische context.

Martens. „We leven in de tijd dat we alles wit willen maken, met als gevolg dat het afgewogen kleurenspeel van vroeger verloren is gegaan.”

Erfgoedexpert Jeroen Kautz van de gemeente Arnhem heeft Martens geadviseerd om drie hoge kozijnen aan de voorzijde op te laten schilderen in ‘Veluws groen’, in combinatie met het terughalen van de zachte kleur van zandsteen en geel. „Met die proefstukken laten we de mensen alvast wennen aan de kleur, maken we ruimte voor discussie of dit de juiste keuze is of niet.”

Martens erkent volmondig dat hij aanvankelijk sceptisch was. „Maar nu ik het zie op de kozijnen, in combinatie met het geel en de zachte gloed van zandsteen, ben ik aangenaam verrast. In de loop van de dag gaat het groen over in blauw. Alles oogt telkens anders, in het zonlicht en bij schemer.”

De accenten in Veluws groen zullen hun bekroning krijgen tot in de toren. Martens: „Daar komen straks nieuwe leipannen op, die recht doen aan het oorspronkelijk ontwerp. Het gaat meer een hoed worden dan een pet met een zonneklep.” Jeroen Kautz zegt: „We hopen dat het pand zo weer in de juiste toonzetting aan de straat landt.”